

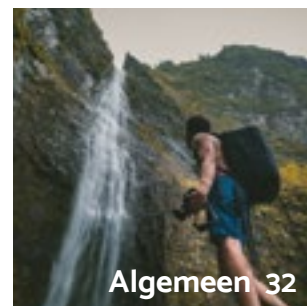
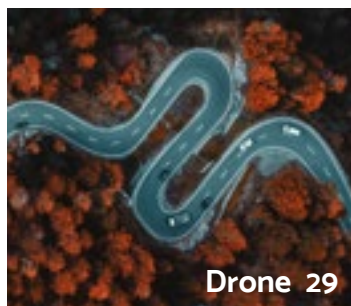
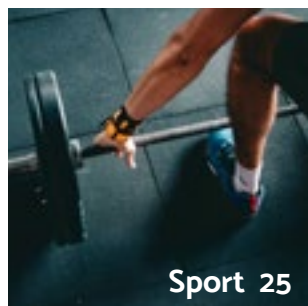
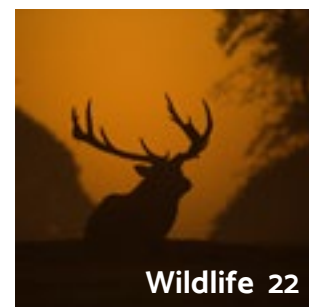
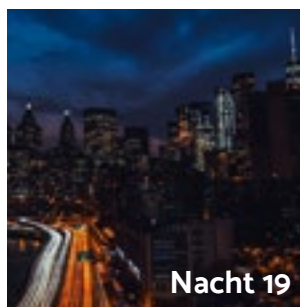
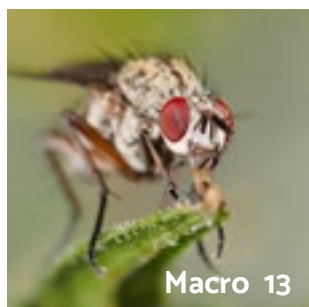
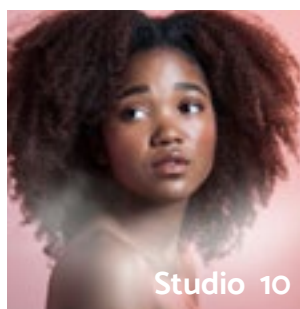
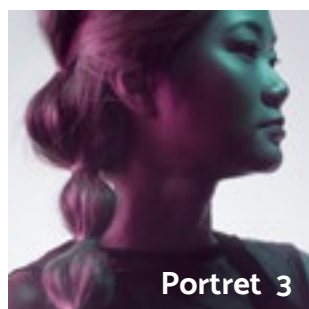

WHITEPAPER

100 FOTOGRAFIE TIPS

Met deze tips maak je nóg betere foto's

Inhoudsopgave

Nieuwsgierig naar hoe je de mooiste foto's maakt?

Bij CameraNU.nl geloven we dat het maken van mooie beelden bijdraagt aan het intenser herbeleven van momenten. En daarom doen we er alles aan om jou te helpen bij het maken. In deze whitepaper staan 100 tips om nóg betere foto's te maken. Leer bijvoorbeeld meer over portretfotografie, landschapsfotografie of het fotograferen met een drone en ga aan de slag!

Dé 10 tips voor portretfotografie

Tip 1: Wees nieuwsgierig

Het is belangrijk om vragen te stellen en nieuwsgierig te zijn naar de persoon die je fotografeert. “Luisteren is een onderschat element van fotografie. Dat maakt het veel makkelijker om een goed portret te maken.” Als je oprechte belangstelling toont in iemand, dan staat diegene meer open voor de camera. De energie en emoties die daardoor ontstaan, maken het makkelijker om foto's te maken en dat zie je. - *Ahmet Polat*

[» Bekijk alle tips van Ahmet Polat](#)

Tip 2: Houd een reflectiescherm bij de hand

Een reflectiescherm is een eenvoudige accessoire waar je veel mee kunt bereiken. Zo hebben sommige reflectieschermen een witte zijde en een zwarte zijde. Met de witte kant kun je schaduwen op een bepaalde plek oplichten. Met de zwarte kant kun je juist ongewenst licht tegenhouden. Een diffuus scherm is semi-transparant en dat is te gebruiken voor het verzachten van aanwezig licht. - *Gemmy Woud-Binnendijk*

[» Bekijk alle reflectieschermen](#)

Tip 3: Let op de kleding en aankleding

Voor het eindresultaat zijn de kleding en de aankleding heel bepalend voor de sfeer. “De styling, het haar en de make-up vormen een groot

onderdeel van het beeld en dat maakt een beeld tot wat het is.” Volgens Gemmy moeten kleuren en structuren harmonieus zijn of op elkaar ingesteld zijn om goed te werken. Zo kan er structuur zitten in de kleding van je model en in de achtergrond van de setting. - *Gemmy Woud-Binnendijk*

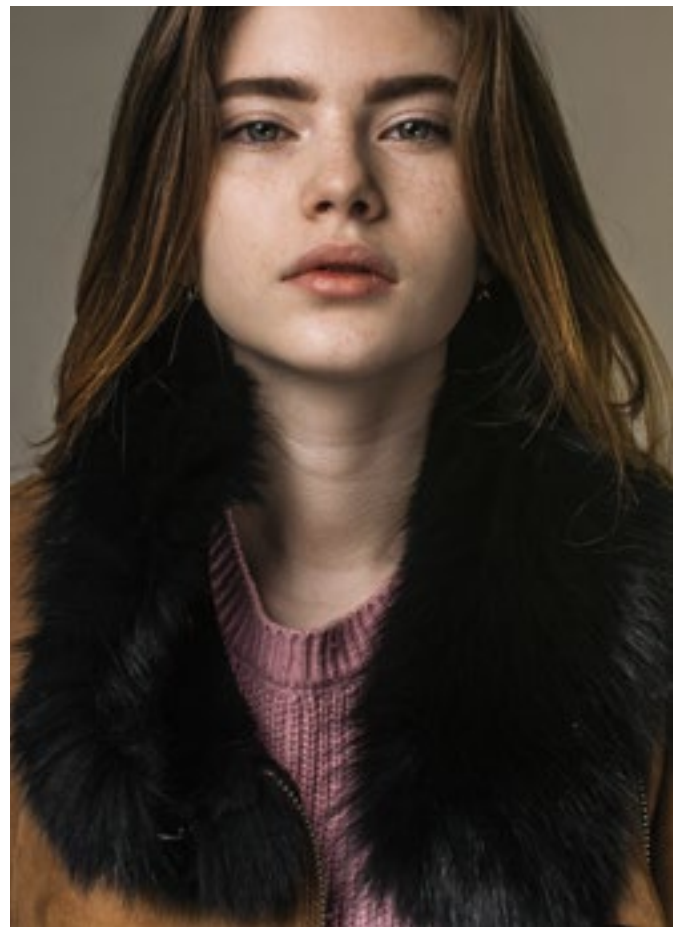
Tip 4: Focus op de ogen

Voor een mooie portretfoto heb je echt niet altijd oogcontact met het model nodig. De ogen moet alleen wel altijd scherp zijn bij een portret. Stel daarom altijd scherp op de ogen van je model. Dit kun je doen door de juiste AF-punten te selecteren of door het middelste AF-punt te gebruiken en na het half indrukken van de ontspanknop te kaderen. Nieuwere systeemcamera's hebben zelfs al Eye autofocus, dit is een scherpstelmodus waarbij de camera je helpt en automatisch scherpstelt op het oog.

Tip 5: Kies het juiste objectief

Wanneer je een groothoeklens gebruikt voor portretfoto's, heb je vaak last van ongewenste vervorming en vreemde verhoudingen. Gebruik daarom altijd een standaard lens of een korte telezoom voor portretfotografie. De 50mm f/1.8 of een 85mm lens zijn misschien wel de meest gebruikte objectieven hiervoor, maar ook met een 70-200mm of 90mm macrolens kun je hele mooie portretten maken.

Tip 6: Plaats je model ook eens naast een raam

Portretfoto's worden vaak het mooist met fijn zacht licht (maar niet té zacht). Wil je goede portretfoto's maken maar heb je geen flitser of wil je eens wat anders? Plaats je model dan naast een raam en reflecteer eventueel wat licht met een reflectiescherm. Met de witte zijde kun je schaduwen op een neutrale manier oplichten zodat je meer doortekening hebt. De zwarte zijde absorbeert juist licht.

Tip 7: Blijf altijd communiceren

Door goed te communiceren met je model, kun je betere foto's maken en samen gericht naar het eindresultaat toe werken. Het is bijvoorbeeld voor een model fijn en praktisch om te weten of diegene van top tot teen in beeld staat, of alleen tot zijn of haar middel. Wat is de sfeer die je wilt neerzetten? Wat voor blik past daarbij? Wat voor lach wil je zien? Laat het aan het model weten!

Tip 8: Kleine veranderingen doen veel

Een model hoeft niet na elke foto in een andere houding te springen. Wanneer je tevreden bent over het gehele beeld en de houding van het

model, vraag je aan het model om na elke 'klik' van de camera, de houding een klein beetje te wijzigen. Laat hem of haar het hoofd een stukje kantelen, een andere kant op of zelfs naar beneden kijken of de handen op een andere manier in elkaar vouwen. Deze kleine veranderingen hebben veel effect.

Tip 9: Sta open voor ideeën van het model

Als fotograaf heb je natuurlijk veel ideeën voor een fotoshoot, maar sta zelf ook open voor de ideeën van het model. Zo kun je samen tot hele originele resultaten komen.

Tip 10: Haal zo veel mogelijk uit de shoot

Soms kom je er na de fotoshoot achter dat je eigenlijk heel veel dezelfde foto's hebt gemaakt. Dat is zonde. Blijf daarom altijd alert en scherp! Haal zo veel mogelijk uit de fotoshoot door een keer van objectief te wisselen. Probeer in verschillende hoekjes portretten te schieten voor wat meer afwisseling. Vergeet niet dat je op de meest onverwachte of lelijke locaties, prachtige foto's kunt maken. Je hebt vaak maar een heel klein hoekje nodig voor een goede portretfoto.

10 tips voor

landschapsfotografie

Tip 1: Leer meer over het weer

Het belangrijkste onderdeel voor een geslaagde landschapsfoto's is het licht. Perfect licht op een saaie locatie geeft vaak zelfs een mooiere foto dan een toplocatie met slecht licht. Leer daarom meer over het weer en zorg dat je vaker op de juiste tijd op de juiste plaats bent.

- Bas Meelker

[»» Leer meer over het weer van Bas Meelker](#)

Tip 2: Zorg voor een interessante compositie

Compositie is het creëren van rust in chaos. Wanneer je dit doet, zul je merken dat je foto interessanter is om naar te kijken. Maak bijvoorbeeld gebruik van de regel van derden, of ga juist op zoek naar een centrale compositie. Maar nog belangrijker, ga in een landschap op zoek naar mooie composities. Combineer je dit met het juiste licht, dan krijg je de mooiste landschapsfoto's!

[»» Leer meer over compositie](#)

Tip 3: Maak indien nodig gebruik van filters

Een grote uitdaging bij het maken van landschapsfoto's is om de lucht én de voorgrond goed te belichten. Bij een zonsopgang heb je óf de lucht óf de voorgrond goed belicht. Dit kun je voorkomen door met een grijsverloopfil-

ter te fotograferen. Ook een gewoon grijsfilter (lange sluitertijden) en een polarisatiefilter (voor meer verzadiging en minder reflecties) zijn echt must-haves voor de landschapsfotograaf.

[»» Lees meer over werken met grijsfilters](#)

Tip 4: Houd je camera ook eens verticaal

Landschapsfoto's worden vaak horizontaal gemaakt. Zo krijg je een breder beeld. Maar wist je dat je ook hele mooie landschapsfoto's kunt maken wanneer je de camera verticaal houdt? Hierdoor kun je meer lagen in beeld brengen. Daarnaast worden staande foto's groter getoond op social media.

Tip 5: Kijk altijd om je heen

Wanneer je op locatie bent, kijk dan constant om je heen. De voorgrond is het meest belangrijke van een beeld. Pak je camera en loop rond terwijl je naar het beeld kijkt. Is het misschien beter om te fotograferen vanuit een laag standpunt? Of is er een karakteristieke steen die je op de voorgrond kunt gebruiken? "Door iets extra's te zoeken en om je heen te blijven kijken, kun je van een eenvoudige snapshot iets spectaculairs maken." - Albert Dros

[»» Bekijk alle tips van Albert Dros](#)

Met een lange sluitertijd kun je stromend water in beweging fotograferen en heel dromerig in beeld vastleggen.

Tip 6: Gebruik ook eens een telelens

Met een telelens kun je andere foto's maken dan met een groothoeklens. Dit zorgt voor meer variatie in je foto's. Gebruik ook eens een telelens en ga op zoek naar mooie gesloten landschappen. Dit zijn foto's waarbij je eigenlijk niets van de lucht in beeld ziet.

Tip 7: Onthoud interessante locaties

Het kan zomaar gebeuren dat je langs een prachtig plekje komt terwijl je je camera niet bij je hebt. Noteer de locatie voor jezelf zodat je deze niet vergeet en later terug kunt komen.

Tip 8: Werk met een statief

Een statief mag niet ontbreken in je uitrusting, want dat zorgt voor meer scherpheid in je foto's. Met een statief is het ook eenvoudiger om vanuit een heel laag standpunt te werken of met langere sluitertijden te fotograferen.

[» Bekijk alle statieven op CameraNU.nl](#)

Tip 9: Gebruik een L-plate

Een L-plate is voor landschapsfotografen echt een uitkomst! Met een L-plate kun je heel snel en eenvoudig je camera horizontaal én verticaal op je statief plaatsen. Hierdoor blijft de compositie hetzelfde en hoef je je statief niet tussendoor te verstellen. Veel L-plates zijn zo ontworpen dat je gewoon toegang hebt tot je accu, de geheugenkaart en andere aansluitingen.

[» Bekijk alle Sunwayfoto L-plates](#)

Tip 10: Maak meerdere belichtingen

Met behulp van het histogram en de hooglichtwaarschuwing kun je de belichting van een foto redelijk goed beoordelen. Maar als je er toch al bent, is het een kleine moeite om de foto met een aantal verschillende belichtingen of een ander diafragma te maken. Zo weet je honderd procent zeker dat je met geslaagde foto's naar huis gaat!

Foto: Albert Dros

Foto: Martin Podt

Foto: Dave Zuuring

10 tips voor het

fotograferen in de studio

Tip 1: Gebruik een goed achtergrondsysteem

Een goed achtergrondsysteem is de basis van de set-up in je fotostudio. Een achtergrondset bestaat meestal uit twee statieven met een speciale aansluiting waar je een dwarsbalk op bevestigt. De papieren achtergrondrol hang je aan deze balk op. Met klemmen tegen het afrollen en gaffertape op de randen op de grond weet je zeker dat de achtergrond goed op zijn plaats blijft.

Tip 2: Koop een complete flitsset

Met één of twee lampen kun je al heel veel verschillende lichtopstellingen maken en met drie nóg veel meer. Door een complete studioflitsset te kopen ben je meteen helemaal voorzien en op de toekomst voorbereid: je hebt dan meerdere flitsers, lampstativeen, een trigger ze aan te sturen, de nodige kabels en zelfs een softbox of paraplu om het licht mee te 'vormen'.

>> [Bekijk complete studioflitssets](#)

Tip 3: Zorg dat je reserveonderdelen hebt

Het kan altijd gebeuren... Onverwachts houdt de flitser of het instellicht ermee op tijdens de fotoshoot. Het liefst wil je niet stoppen met fotograferen. Door altijd een reserve instellamp en een reserve flitsbuis in je studio of fototas te hebben, voorkom je dat je voortijdig moet stoppen.

Tip 4: Bewaar handige tools in je studio

Er zijn een aantal dingen die handig zijn om bij de hand te hebben in een studio, want je weet maar nooit... Het lijkt een heleboel, maar alles bij elkaar neemt het weinig ruimte in. Denk aan een setje met naald en draad, veiligheidsspelden, een nagelvijl, een pincet, vaseline of lippenbalsem, schoonmaakdoekjes zoals babydoekjes, make-upremover, watjes, mascara, wat poeder tegen het glimmen en een grote poederkwast om het aan te brengen.

Tip 5: Bereid een fotoshoot voor

Een goede voorbereiding is het halve werk, ook met studiofotografie en zeker bij het maken van portretten in de studio. Zet alles van tevoren klaar en controleer of de flitsers reageren op de trigger. Zo kun je beter de aandacht aan het model geven wanneer je echt gaat beginnen met de fotoshoot. Houd eventueel wat voorbeeldfoto's bij de hand om goede aanwijzingen en uitleg te kunnen geven.

Tip 6: Let op de kleinste dingen

Let tijdens het fotograferen niet alleen op de blik van het model of hoe het product eruitziet, maar let op het gehele plaatje. Zit de kleding goed? Staat het model of het object ver genoeg van de achtergrond? Zijn er vervelende reflecties te zien? Heb je de optimale compositie of kun je

toch beter met een ander objectief gaan werken? Is de achtergrond misschien vies geworden of heel erg gekreukt?

Tip 7: Begin met één flitser

Wanneer je een complete flitsset hebt, is de verleiding groot om een setting met twee of drie lampen te maken. Maar als beginnende studiofotograaf is het belangrijk om licht stapsgewijs te leren begrijpen. Begin met één lamp en ontdek wat je dan voor verschillende foto's kunt maken. Later zet je er een tweede lamp bij om de achtergrond uit te lichten of een mooi lichtje van achteren op je onderwerp te krijgen. Bouw je set-up op deze manier langzaam uit!

Tip 8: Zet de flitser niet te hard

Veel fotografen hebben de neiging om een flitser op vol vermogen te gebruiken, maar dat is echt niet altijd nodig. Begin met de flitser op een kwart of half vermogen en zie wat het doet! Je zult je verbazen over de resultaten die je kunt

bereiken. Bovendien kun je makkelijker andere camera-instellingen gebruiken, zoals een open diafragma (een laag f-getal zoals f/2.8).

Tip 9: Laat de lampen goed afkoelen

Je zult het tijdens het fotograferen merken: het wordt warmer. En ook de behuizing van je studioflitsers, de lichtvormers en de aansluiting van de lichtvormers kunnen erg warm worden. Laat je lampen na de fotoshoot tenminste een kwartier afkoelen. Heb je tijdens de fotoshoot een softbox gebruikt? Zet deze dan aan de voorkant iets open zodat de warme lucht weg kan.

Tip 10: Blijf oefenen

Studiofotografie is technisch en hoe meer je probeert en oefent met lichtopstellingen, hoe makkelijker en leuker het wordt. Speel met de hoogte van de lampen, de hoek van de lampen, de hardheid en met verschillende lightshapers zoals paraplu's en softboxen. Zo ga je licht steeds beter begrijpen.

In de weerspiegeling van de zonnebril kun je zien dat er maar een flitser met een softbox gebruikt is voor dit portret.

10 tips voor macrofotografie

Tip 1: Stel handmatig scherp

Bij macrofotografie werk je met een hele kleine scherptediepte. Wanneer het scherptegebied een millimeter te ver naar achter ligt, kan het je foto breken. Fotografeer je 'stille' onderwerpen zoals bloemen of paddenstoelen en werk je met een statief? Stel dan handmatig scherp om ervoor te zorgen dat de scherpte goed is!

Tip 2: Gebruik eens een groot diafragma

"Niet iedereen houdt ervan, maar ik ben liefhebber van zachtheid en dromerigheid in foto's. Die sfeer ontstaat niet wanneer je werkt met een klein diafragma (een hoog f-getal). Er zijn dan te veel details zichtbaar en dat zorgt voor een drukker beeld. Zachte foto's krijg je met een open diafragma. Daarom gebruik ik meestal f/2.8 tot f/4.0 tijdens het fotograferen van bloemen en paddenstoelen." - *Bob Daalder*

[» Lees de tips voor macrofoto's van bloemen](#)

Tip 3: Neem handige dingen mee

"Omdat je bij macrofotografie vaak op de grond ligt of zit, kan het handig zijn als je iets van een vuilniszak mee hebt. Je houdt niet alleen jezelf en je kleding, maar ook je apparatuur nog een beetje schoon. Verder heb ik in mijn fototas nog wat "rommel" zitten die ik gebruik om dingen een beetje uit beeld of juist in beeld te houden.

Plastic boterhamzakjes (ongekleurd) gebruik ik in het onscherpe gebied vlak voor mijn lens om in de onderkant van het plaatje wat rommel buiten beeld te houden en wat zachtheid te creëren." - *Bob Daalder*

Tip 4: Gebruik een flitser bij insecten

"Bij het fotograferen van insecten is een statief niet heel handig. Om toch een scherpe foto te krijgen met een diafragma van f/11 gebruik ik een (twin light) flitser. Hierdoor wordt het beeld bevroren en is het moment dat de ontspanknop ingedrukt wordt belangrijk. Ik beweeg ook en dus verschuift mijn scherptepunt constant. Wat belangrijk is bij flitsen, is om het licht te richten op zowel het onderwerp als de achtergrond om te voorkomen dat de achtergrond zwart is. Dit kan ook een mooi effect geven maar is niet altijd gewenst." - *Marc Brouwer*

Tip 5: Werk met tussenringen

Wist je dat je ook macrofoto's kunt maken met een gewone lens? Door gebruik te maken van tussenringen kun je van dichterbij scherpstellen en komt je onderwerp groter in beeld. Zo kun je op een relatief goedkope manier kennismaken met macrofotografie!

[» Bekijk alle tussenringen](#)

Foto: Marc Brouwer

Tip 6: Probeer op ooghoogte te fotograferen
Meestal krijg je de mooiste foto's wanneer je op ooghoogte van je onderwerp fotografeert. Dit geldt zowel voor insecten, als bloemen en paddenstoelen. Kies dan voor een laag standpunt.

Tip 7: Let op de voor- en achtergrond
Bij macrofoto's wil je dat de focus op je onderwerp ligt. Maar daarbij zijn de voor- en achtergrond erg belangrijk. Je kunt ervoor kiezen om een hele rustige achtergrond te zoeken, maar je kunt ook bewust voorwerpen in de onscherpe gebieden plaatsen. Denk aan andere bloemen, een gekleurd blad en gekreukt aluminium folie. Hierdoor krijg je soms prachtige effecten.

Tip 8: Gebruik een kleine reflector
Zeker wanneer je laag bij de grond bent, kan er weinig licht op je onderwerp vallen. Met een kleine reflector kun je de schaduwen wat meer oplichten. Gebruik hier de witte of zilverkleurige zijde van het reflectiescherm voor.

Tip 9: Gebruik een statief of rijstzak
Een statief of rijstzak geeft je wat extra stabiliteit bij het werken vanuit een lastige hoek of met het gebruik van wat langere sluitertijden. Dit is handig bij het fotograferen van paddenstoelen en bloemen. Het makkelijkste is om een statief aan te schaffen dat extra laag bij de grond kan.

>> Bekijk de beste macrostatieven

Tip 10: Ga erg vroeg of juist laat op pad
Overdag zijn insecten erg actief en blijven ze maar kort stilzitten, daarom is het aan te raden om een keer vroeg op pad te gaan. 's Morgens zijn veel insecten nog niet zo actief, omdat ze moeten opwarmen voordat ze kunnen vliegen. Ze zitten te wachten op de eerste zonnestralen. Dit maakt het makkelijker om ze te benaderen. Het licht is 's morgens ontzettend mooi en je hebt meer tijd om foto's te maken. 's Avonds koelt het weer af en ook dát is een goed tijdstip om op zoek te gaan naar insecten.

Foto: Johan van der Wielen

10 tips voor het fotograferen van architectuur

Tip 1: Bekijk de locatie vooraf

“Om een gevoel met het gebouw te krijgen moet je naast research thuis, ook op locatie kijken. Loop er een keer omheen en kijk binnen, want het interieur is een belangrijk gegeven. Bij zo’n rondgang zul je merken dat weersomstandigheden, het tijdstip en de zonnestand bepalend zijn voor de atmosfeer. In wezen is elk weertype geschikt, maar het beste licht hangt vooral af van jouw concept, dat wil zeggen: hoe je het gebouw tot z’n recht wil laten komen in jouw foto’s.” - *Tony Vingerhoets*

[» Lees alle tips van expert Tony Vingerhoets](#)

Tip 2: Let op de verticale lijnen

Door je lens naar voren of achter te kantelen ontstaat er vertekening in de verticale lijnen van het gebouw. Nu kunnen deze convergerende verticalen bewust worden gebruikt om dynamiek aan een architectuurfoto toe te voegen, maar de norm in architectuur- en interieurfotografie is dat de lijnen recht moeten zijn. Dit maakt een foto rustiger. Zie je achteraf dat de lijnen niet loodrecht zijn, dan kun je dit nog tot op een zekere hoogte aanpassen in de bewerking.

Tip 3: Gebruik een polarisatiefilter

Met een polarisatiefilter kun je hinderlijke reflecties verminderen. Daarom is dit filter zo

populair bij het fotograferen van architectuur. Een bijkomend voordeel is dat de wolken witter worden en de lucht blauwer. Het effect van een polarisatiefilter zie je direct terug door je zoeker van je camera of op de live view van je scherm. Als je aan het filter draait zie je op een bepaald punt het beeld donkerder worden. Dan zit je op het maximale effect van het filter. Als je verder draait, dan zie je alles weer lichter worden. Probeer het maar eens!

[» Bekijk alle polarisatiefilters op CameraNU.nl](#)

Tip 4: Fotografeer in het blauwe uurtje

“Omdat je grote gebouwen niet zelf uit kunt lichten moet je wachten tot het mooiste licht. Vaak is dit het blauw uurtje na zonsondergang of voor zonsopkomst. Het licht is dan zacht. Als je dit combineert met de straatverlichting die net aan gaat dan ontstaat er een balans tussen de kunstmatige verlichting en het licht in de lucht. Dit is hét moment voor het maken van architectuurfoto’s.” - *Bas Meelker*

[» Bekijk alle tips van Bas voor cityscapes](#)

Tip 5: Kies voor een klein diafragma

Bij een architectuurfoto wil je het hele onderwerp (en de voor- en achtergrond) scherp in beeld hebben. Gebruik daarom een diafragma

Foto: Tony Vingerhoets

van ongeveer $f/11$. Hierdoor krijg je een grote scherptediepte. Met een kleiner diafragma moet je voor een goede belichting wel langere sluitertijden gebruiken. Fotografeer daarom altijd vanaf een statief om onscherpte te voorkomen.

Tip 6: Maak gebruik van lijnen in je foto

Net als bij landschapsfoto's zijn architectuurfoto's interessant om naar te kijken als je oog wat logische lijnen kan volgen. Gebruik lijnen om je foto aantrekkelijker te maken. Neem hier de omgeving van het gebouw in mee. Zo kan een lijn bijvoorbeeld van linksonder je meenemen naar het gebouw waardoor je hier automatisch naar zult kijken.

Tip 7: Fotografeer ook eens details

Op de meeste architectuurfoto's zie je het hele gebouw met een deel van de omgeving. Dit geeft vaak een mooi totaalplaatje. Soms is het juist leuk om details van een bouwwerk te laten zien. Fotografeer daarom ook eens details met een telelens, ga op zoek naar mooie materialen, herhaling, patronen of reflecties.

Tip 8: Gebruik een tilt-shift objectief

Architectuur is grotendeels een samenhang van (rechte) lijnen. De verticale en horizontale lijnen mogen niet krom zijn en moeten recht in beeld staan. Kromme lijnen en vertekeningen kun je in de nabewerking corrigeren, maar dat heeft invloed op de beeldkwaliteit. Met een speciale tilt-shift lens kun je het perspectief ter plekke corrigeren voordat je de foto maakt!

Tip 9: Kader je beeld altijd wat ruimer

Bewaar voldoende afstand tot het gebouw en kader het beeld net wat ruimer. Zo weet je zeker dat er dan genoeg ruimte rondom het gebouw of je onderwerp 'over' is voor eventuele correcties tijdens het bewerken van je foto's.

Tip 10: Maak eens een HDR-foto

Soms heb je bij een enkele opname niet genoeg details zichtbaar in de schaduwen of de hooglichten. Dit kun je oplossen door een HDR-foto te maken en de verschillende belichtingen met elkaar te combineren.

[» Lees het blog over HDR-fotografie](#)

Het lijnenspel van dit gebouw, in combinatie met het licht, is een interessant schouwspel om te fotograferen.

10 tips voor nachtfotografie

Tip 1: Gebruik een statief

Als je 's avonds of 's nachts wilt fotograferen dan kun je de ISO flink opschroeven, maar daardoor krijg je veel ruis in je foto. Het is beter om met langere sluitertijden te fotograferen. Het gebruik van een goed statief is dan wel een must. Zo krijg je zelfs scherpe foto's als het donker is.

» [Bekijk statieven op CameraNU.nl](#)

Tip 2: Kijk naar het histogram

“Met behulp van het histogram kun je beoordelen of een beeld onder- of overbelicht óf gebalanceerd is. Neigt de grafiek meer naar de linkerkant, dan is de foto donker. Er zijn dan meer pixels in het donkere deel dan in het lichte deel te vinden. Neigt de grafiek juist naar rechts, dan heb je te maken met een lichte foto met meer pixels in het lichte deel van het beeld. Er bestaat trouwens geen goed of slecht histogram. De grafiek geeft alleen maar aan wat er is geregistreerd. Jij beslist of dat goed is of dat je de instellingen wijzigt.” - *Gerrit de Groot*

» [Bekijk alle tips van Gerrit voor avondfoto's](#)

Tip 3: Zoek een donkere plek

Wist je dat je in grote delen van Nederland veel last hebt van lichtvervuiling? Als je mooie stadslandschappen wilt fotograferen is dat niet

zo erg. Maar wil je de sterren en de Melkweg fotograferen, dan kun je dit het beste vanaf een zo donker mogelijke plek doen. Op de 'Light pollution map' kun je bekijken waar het goed donker is.

» [Bekijk waar het écht donker is](#)

Tip 4: Zoek een sterke voorgrond

“Net als bij het fotograferen van landschappen in daglicht is bij nachtfotografie de voorgrond ook belangrijk. “Nachtfotografie gaat niet alleen maar om de sterren, die zijn een bonus. Ik kijk voorbij het onderwerp en focus me met name op de vormen, die zijn belangrijk.” - *Marsel van Oosten*

» [Lees meer tips van Marsel van Oosten](#)

Tip 5: Zoek overdag uit waar je onderwerp is

De maan en de melkweg zijn twee populaire onderwerpen om 's nachts te fotograferen. Met de app PhotoPills kun je overdag al uitzoeken waar de maan of de melkweg komt te staan. Door middel van een Augmented Reality-functie kun je shots plannen en composities bedenken. Zodra het donker wordt, hoef je er alleen nog maar voor te zorgen dat je op het juiste moment met je camera op de gewenste locatie bent.

Foto: Bas Meelker

Foto: Tony Vingerhoets

Tip 6: Experimenteer met lightpainting

Lightpainting is een techniek waarbij je werkt met een open sluitersnelheid en bewegende lichtbronnen. De resultaten zijn heel bijzonder, omdat je een niet-bestaande wereld creëert. Je beweegt met een lichtgevend object door je beeld heen en je kunt hiermee kunstzinnige vormen maken.

[» Lees de tips van expert Mike Muizebelt](#)

Tip 7: Gebruik een afstandsbediening

Als je met lange sluitertijden werkt of meerdere opnames maakt, is het gebruik van een afstandsbediening zeker een must. Het is van belang dat je camera tussendoor niet beweegt om trillingen in het beeld te voorkomen.

[» Bekijk alle afstandsbedieningen](#)

Tip 8: Zet de ruisonderdrukking uit

Als je camera een functie heeft voor het verwijderen van ruis, dan kun je deze bij langere

sluitertijden het best uitzetten. Wanneer je de ruisonderdrukking aan hebt staan maakt je camera automatisch twee foto's met een lange sluitertijd. Je moet dan dubbel zo lang wachten tot je weer kan fotograferen. Met Photoshop of Lightroom kun je ruis eenvoudig verminderen.

Tip 9: Gebruik het Benro TrueNight filter

Dit speciale filter van Benro zorgt ervoor dat het licht met een golflengte van 890nm, van natriumlampen zoals bijvoorbeeld straatverlichting, niet in je opname komt. Je hebt geen oranje gloed meer. Het resultaat is een scherpe en kleurrijke foto met een hoger contrast!

[» Bekijk het Benro TrueNight filter](#)

Tip 10: Neem een zaklamp mee

Neem altijd een zaklampje mee om de spullen in je fototas te kunnen vinden. Een zaklamp kan ook handig zijn voor het instellen van je camera als je de knoppen nog niet zo goed kent.

Foto: Mike Muizebelt

10 wildlifefotografie tips

Tip 1: Leer het gedrag van de dieren kennen

Om beter te kunnen voorspellen waar en wanneer je bepaalde dieren tegenkomt moet je meer leren over het gedrag van de dieren. Zijn de dieren 's ochtends, overdag of juist 's avonds actief? In wat voor gebieden kun je ze vinden? Wat voor gedrag is kenmerkend? Door dit te onderzoeken vergroot je de kans om met geslaagde foto's thuis te komen.

Tip 2: Speel met de sluitertijd

Vaak fotografeer je wilde dieren juist met een snelle of korte sluitertijd. "Maar dieren bewegen, rennen, vliegen, duiken, vallen en staan weer op. Door met een wat langere sluitertijd te fotograferen krijg je dynamische beelden die de actie beter weergeven." - *Johan van der Wielen*

Tip 3: Fotografeer met een telelens

Wilde dieren zijn vaak moeilijk te benaderen. Om de dieren een beetje beeldvullend op de foto te krijgen heb je eigenlijk altijd een telelens nodig. Een telezoom tot 300mm is wel het minimum, maar het is makkelijker als je tot 400mm of zelfs 600mm kunt inzoomen.

Tip 4: Neem de omgeving mee in je foto's

Vaak zie je foto's van wilde dieren of vogels met een mooie onscherpe achtergrond. Hierdoor gaat de aandacht direct naar het onderwerp.

Soms is het juist heel leuk om wat minder ver in te zoomen en wat van het landschap te laten zien. Zo zie je de natuurlijke habitat van het dier.

Tip 5: Gebruik een schuiltent of observatiehut

Wilde dieren benaderen kan erg lastig zijn en het natuurlijke gedrag van de dieren verstoren. Je kunt de rollen natuurlijk omdraaien. Wanneer je het gedrag van de dieren kent, kun je wachten vanuit een schuiltent of observatiehut. Zo hebben ze niet door dat er mensen in de buurt zijn en kun je, met een beetje geluk, de dieren van dichtbij fotograferen.

[» Bekijk schuiltenten op CameraNU.nl](#)

Tip 6: Fotografeer ook met slecht weer

"Slecht weer is goed voor fotografie. Fotograferen in de regen, sneeuw, wind of mist is misschien niet prettig, maar het geeft wel sfeer aan de foto. Het zorgt ervoor dat dingen er anders uitzien dan normaal. Denk maar aan Nederland onder een dun laagje sneeuw. Slecht weer heeft ook invloed op het gedrag van dieren. Bij harde regen zien dieren er soms drijfnat uit. Bij kou gaan ze dicht bij elkaar staan of ze zoeken de warmte op. Dat levert bijzondere foto's op." - *Marsel van Oosten*

[» Lees de tips van Marsel over natuurfoto's](#)

Tip 7: Werk met een schommelkop

Een schommelkop of een 'gimbal' is de ideale statiefkop voor het fotograferen van wildlife. Dit soort statiefkoppen hebben een hoog draagvermogen zodat je met een zwaar objectief kunt werken. Toch ben je als fotograaf nog flexibel. Je camera is stabiel, maar je kunt wilde dieren met deze statiefkop gemakkelijk volgen wanneer ze in beweging zijn.

[» Bekijk alle schommelkoppen](#)

Tip 8: Let op je scherpstelling

"Dieren bewegen en ze zijn vaak razendsnel. Ook komen veel dieren pas rond de schemering tevoorschijn. Je krijgt al gauw met weinig licht te maken en veel telelenzen in een wat lager prijssegment, zijn niet zo lichtsterk. Zet je camera op continue scherpstelling en zet alle AF-punten aan om goed scherp te kunnen stellen. Heeft je objectief een scherpstelbegrenzing? Zet die dan op de verste instelling!" - *Johan van der Wielen*

Tip 9: Heb respect voor de natuur

Ga je op pad om te fotograferen? Houd je rustig, praat niet te hard en let goed op waar je loopt om de natuur niet te verstoren. "Leave nothing but footprints and take nothing but pictures." Probeer wilde dieren niet te lokken en voeder ze niet. Blijf bovendien alert omdat wilde dieren altijd onvoorspelbaar kunnen zijn.

Tip 10: Oefen in de dierentuin

Het is misschien wat minder spectaculair dan dieren fotograferen in het wild, maar in een dierentuin kun je echt hele mooie wildlifefoto's maken. Zo kun je lekker op je gemak oefenen bij de olifanten, apen, leeuwen of exotische vissen. Juist een dierentuin geeft de mogelijkheid om het dier op een goede en natuurlijke wijze vast te leggen. Het leert je kijken en laat je zien hoe dieren onderling met elkaar omgaan.

[» Zo maak je natuurlijke foto's in de dierentuin](#)

Foto: Alexander Koenders

Dé 10 tips voor sportfotografie

Tip 1: Gebruik de burstmodus

De meeste sporten zijn snel, kijk je één seconde de verkeerde kant op dan heb je het moment al gemist. Maak daarom gebruik van de burstmodus op je camera. Hiermee schiet je in korte tijd veel foto's en kun je later de beste foto van een serie selecteren.

Tip 2: Neem een snelle geheugenkaart

Als je veel foto's maakt dan heeft je camera ook langer nodig om de beelden weg te schrijven op de geheugenkaart. Kies daarom voor een geheugenkaart met een snelle schrijfsnelheid, zodat je snel weer klaar bent om te fotograferen.

>> Bekijk de populairste geheugenkaarten

Tip 3: Fotografeer met een lichtsterke telelens

Omdat je bij sportfotografie niet altijd dichtbij de sporters in de buurt kunt komen, kun je het best een telelens gebruiken. Het liefst een lichtsterke telelens, zodat je met een groot diafragma kunt fotograferen en een snelle sluitertijd kunt halen. Een 70-200mm f/2.8 is dé lens voor de meeste sporten. Fotografeer je alleen buiten en overdag, zoals autoraces, voetballende kinderen of wielrenners op de weg, dan is een telelens met een wat kleiner diafragma ook voldoende.

>> Bekijk alle telezoom objectieven

Tip 4: Denk van tevoren na over je standpunt

“Soms is het mooi om een portretfoto van een sporter van dichtbij te maken. In veel gevallen is het ook interessant om de omgeving in beeld te brengen. Daardoor krijgt de kijker een beter beeld van waar de actie zich afspeelt. Naast timing is de plek waar je jezelf als fotograaf positioneert dus ook heel belangrijk. Hierdoor kun je de achtergrond aan laten sluiten op de sport.”
- Huub Keulers

>> Lees tips van Huub over atletiekfotografie

Tip 5: Zoek de emotie

Sport is emotie, en dat wil je terugzien in de foto's. Ga daarom op zoek naar de uiteenlopende emoties tijdens de sport. Denk aan de teleurgestelde blik na een verloren wedstrijd, of juist de blijdschap na het maken van een punt. Vergeet ook de focus van het publiek niet.

Tip 6: Maak een verhaal

Naast de actiefoto's is het leuk om je een tijdje te concentreren op details en de aanwezige supporters langs de lijn. Op deze manier maak je namelijk een mooi en compleet verhaal van een evenement of wedstrijd. Hiermee oefen je het kijken en zien van leuke momenten die een fotoserie interessant en spannend maken.

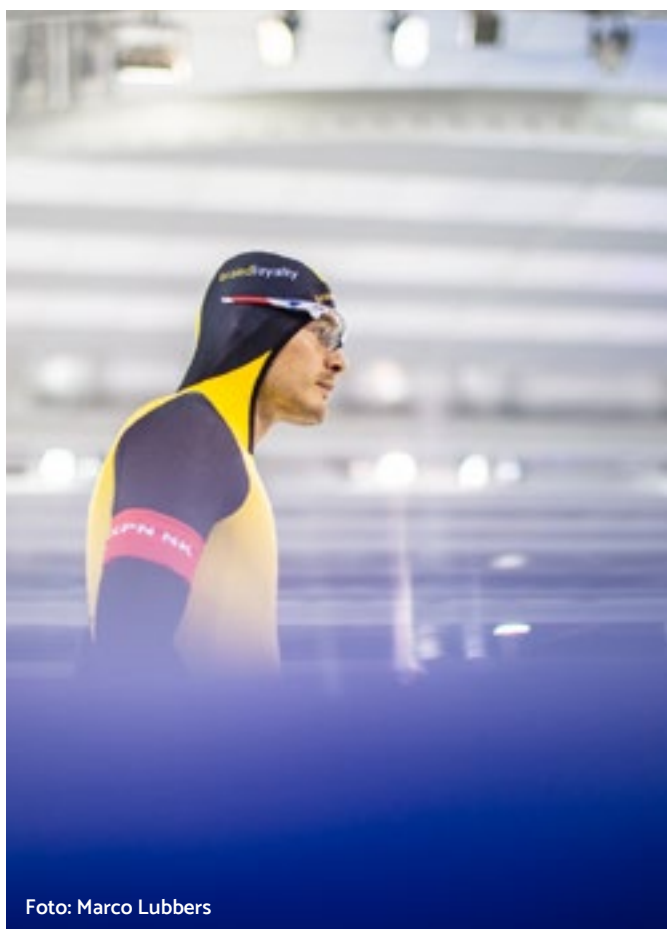
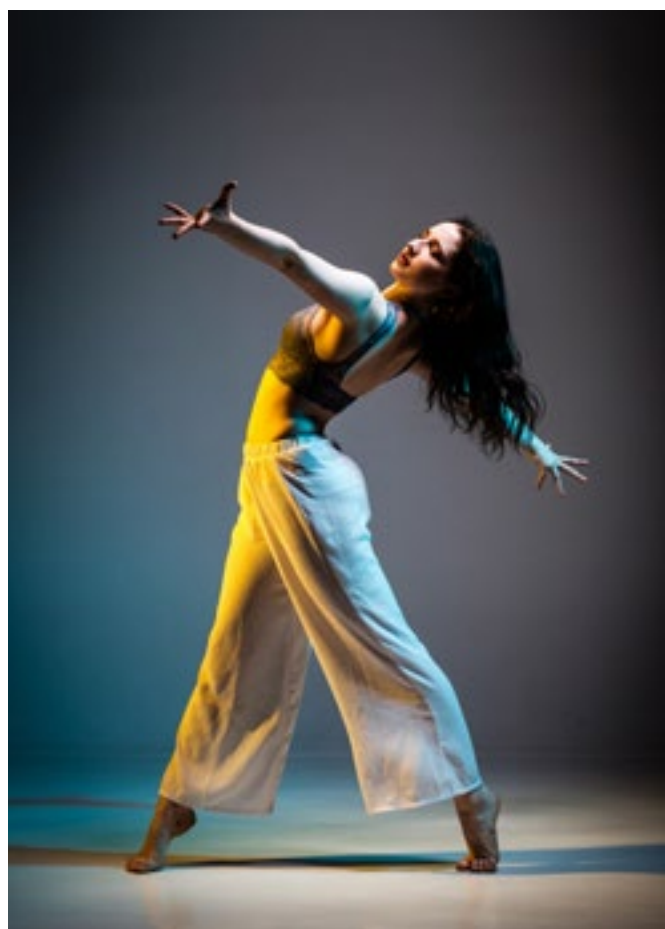

Foto: Marco Lubbers

Sporten zoals yoga kun je ook heel goed op een buitenlocatie fotograferen. Hierdoor krijgt de foto veel meer dynamiek.

Tip 7: Zorg voor kennis van de sport

“Voor een goede foto moet je de desbetreffende sport een beetje kennen. Om een sporter op het juiste moment vast te kunnen leggen moet je weten hoe de wedstrijd ongeveer gaat verlopen, wie wanneer start en wie er een goede kans heeft om te winnen. Op basis daarvan kun je op zoek gaan naar welk type foto’s je wilt maken. Ik ken zelf het schaatsen van haver tot gort, maar zelfs bij mij komt het er ondanks dat vaak op neer dat ik de hele wedstrijd wacht op dat ene moment. Die ene seconde dat je de perfecte foto kunt maken.” - *Marco Lubbers*

>> Lees tips voor schaatsfotografie

Tip 8: Werk met een monopod

“Door te werken met een monopod kun je er op een handige manier voor zorgen dat je foto’s iets scherper worden. Want hoe langer de lens, hoe meer beweging je krijgt in de foto. Dat is te corrigeren door een korte sluitertijd in te stellen,

maar een monopod kan ook een deel van de beweging eruit halen doordat je de lens zelf niet meer hoeft te ondersteunen. Dit werkt goed bij het gebruik van lange lenzen zoals een 100-400mm, maar ook bij een groothoek wanneer het erg donker is.” - *Marco Lubbers*

Tip 9: Beweeg mee met de sporter

Heb je wel eens een sporter gefotografeerd met een lange sluitertijd? Door een langere sluitertijd te gebruiken en mee te bewegen met je camera, wordt de achtergrond een waas van strepen. Je scherpe onderwerp springt er dan echt uit en de gehele foto heeft een gevoel van snelheid.

Tip 10: Zet de ruisreductie uit

“Zet de ruisreductie bij hoge ISO-waarden in je camera uit. Je kunt de ruis veel beter verminderen in de nabewerking en als je het aanlaat, zal het de opnamesnelheid van je foto’s vertragen. De camera moet dan namelijk een extra bewerking uitvoeren.” - *Huub Keulers*

10 tips voor het maken van beelden met een drone

Tip 1: Ken de regels en denk vooruit

Net als voor het verkeer, gelden er regels voor drones. Je wilt je drone niet beschadigen en ook zéker geen schade aanrichten. Verdiep je goed in de regelgeving en controleer of er in de omgeving mogelijke gevaren kunnen optreden. Door de omgeving te kennen, kun je vooruit denken. Een gezond verstand is onmisbaar bij het besturen van een drone! Houd rekening met de maximale vlieghoogte en no-fly zones.

Tip 2: Gebruik ND-filters

“Als ik één must have drone-accessoire moet noemen, dan zijn het ND-filters. Deze ND-filters, ook wel grijsfilters genoemd, gebruik je vooral bij het maken van video's. De vuistregel is om een sluitertijd te hanteren van twee keer het aantal frames per seconde.

De meest natuurgetrouwe of “cinematic” opname maak je in 24fps, met een sluitertijd van 1/50e seconde. Om dat op een heldere, zonnige dag te bereiken, gebruik ik een grijsfilter om het licht op de sensor te verminderen en een lange sluitertijd te realiseren. Houd bij weinig licht vast aan het standaard camerafilter dat bij de drone wordt geleverd.”

- Ronny Brouwers

[» Bekijk filters voor drones](#)

Tip 3: Houd altijd zicht op je drone

Hoe ver drones tegenwoordig kunnen vliegen en hoe aantrekkelijk het soms ook is, het blijft altijd verstandig om zicht op de drone te houden. Op deze manier heb je duidelijk voor ogen waar de drone is en of er mogelijk gevaar op de loer ligt.

Tip 4: Vlieg niet te hoog

Een shot genomen vanaf een enorme hoogte is heel gaaf, maar door de groothoek van de camera heb je soms net te veel op de foto staan, waardoor je maar weinig details ziet. Vlieg daarom niet te hoog, zodat je meer gedetailleerde beelden met je drone maakt.

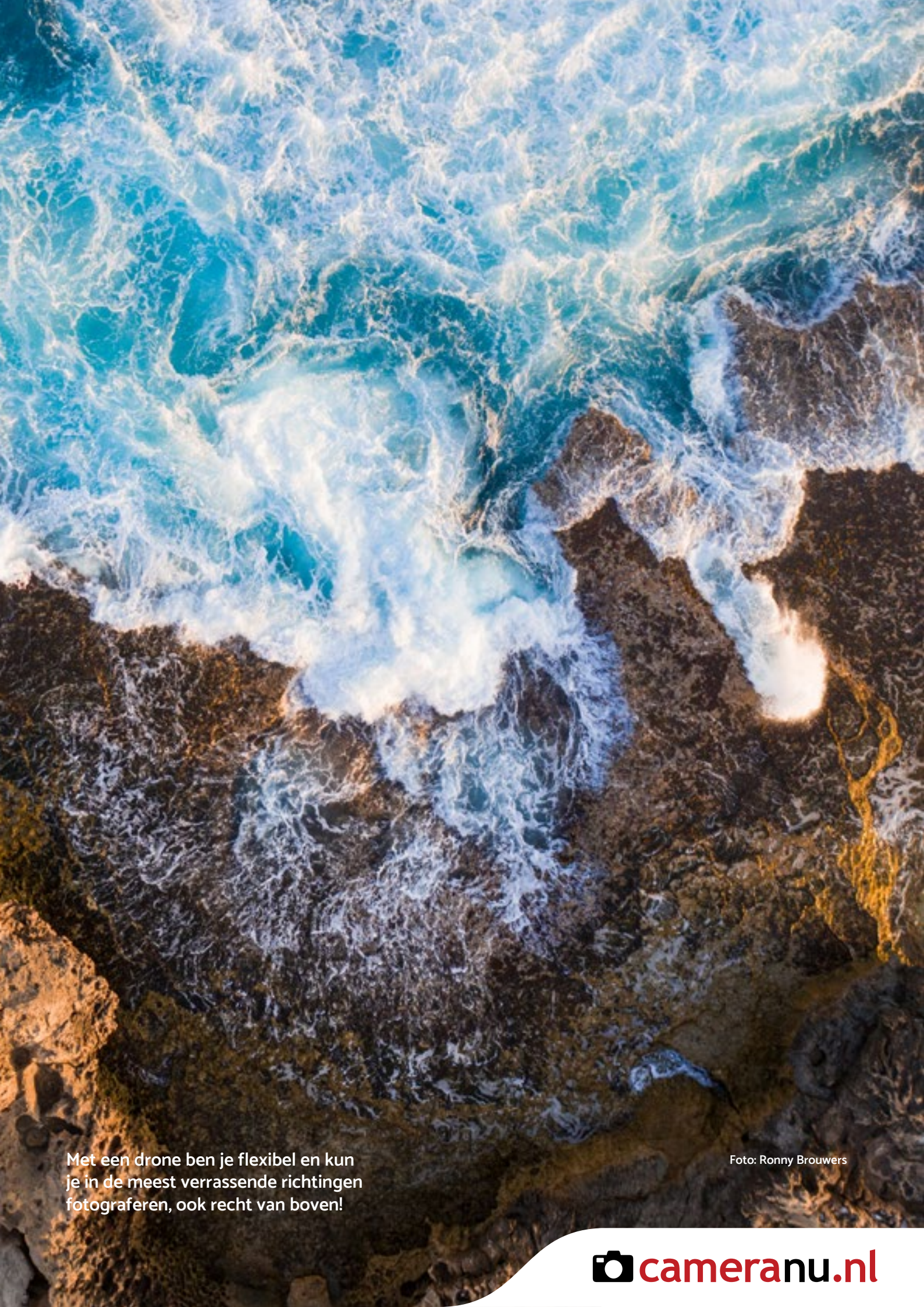
Tip 5: Fotografeer in het gouden uurtje

Het beste moment om foto's of video's te maken is tijdens het 'gouden uurtje'. Net na zonsopkomst en 's avonds net voor zonsondergang is het licht warm van kleur en kun je prachtige beelden maken. Het zonlicht en de lange schaduwen zorgen voor een fijne sfeer in je foto's.

Tip 6: Richt je camera ook eens recht omlaag

Door de camera van je drone recht omlaag te richten, krijg je een heel nieuw perspectief. Patronen en vlakken van het landschap worden belangrijk en geven je een geweldige mogelijkheid om unieke foto's te maken. Je legt de nadruk op specifieke elementen met tactische composities.

Met een drone ben je flexibel en kun je in de meest verrassende richtingen fotograferen, ook recht van boven!

Foto: Ronny Brouwers

Tip 7: Werk niet zonder licentie

Wanneer je mooie beelden kunt maken met een drone, kun en mag je niet gelijk tegen betaling aan de slag. In Nederland zijn er strenge regels voor het commercieel inzetten van drones. Als je je daar als beeldmaker niet aan houdt, riskeer je een hoge boete.

Tip 8: Oefening baart kunst

Als je nieuw bent met het vliegen van drones en je wilt de bediening goed of beter onder controle krijgen; oefen dan zoveel als je kunt! Het draait allemaal om spiergeheugen en hoe meer je met het vliegen oefent, hoe beter je zult worden. Ga bijvoorbeeld regelmatig naar een open vlakte zonder mensen of voertuigen (een strand, weiland of leeg sportterrein) en probeer je skills uit. Letterlijk vliegreuen maken.

Tip 9: Werk handmatig

Als je eenmaal meer vertrouwen hebt in het besturen van de drone kun je je gaan verdiepen in de creative instellingen. De drone heeft een 'auto' modus waarbij de drone zelf bepaalt wat je ISO, sluitertijd, witbalans en diafragma zijn. Dit

werkt vaak prima. Maar in de handmatige modus kun je zelf alles bepalen en zo voorkom je automatische verspringen in een clip.

Het is zo dat in de auto modus de kleuren tijdens het vliegen veranderen of dat er een flikkering in je beeld kan komen bij het draaien van de camera naar de zon toe - of van zon af. Om dit te voorkomen en die extra professionele look te creëren, is het handig om met de 'M' mode om te leren gaan.

Tip 10: Maak altijd een back-up

Ken je dat gevoel dat wanneer je videobeelden terugkijkt, je de herinneringen weer naar boven haalt? Dat is geweldig toch? Stel je nu eens voor dat je al deze beelden kwijtraakt, hoe vervelend zou dit zijn?

Apparatuur is nu eenmaal vervangbaar, beelden niet... Maak daarom regelmatig een extra kopie op bijvoorbeeld een externe harde schijf. Wanneer de harde schijf in je laptop of computer om wat voor reden dan ook kapotgaat, dan heb je altijd een extra back-up achter de hand.

Algemene fotografie tips

Tip 1: Denk niet na over je carrière

Denk niet continu na over de carrière die je eruit wil halen. “Probeer nieuwe dingen en blijf ontdekken alsof je een kind bent. Blijf altijd spelen en heb lol in wat je doet als fotograaf, maar ook als mens. Heb er plezier in!” - *Ahmet Polat*

Tip 2: Blijf jezelf continu ontwikkelen

“Volgens mij is het onmisbaar om jezelf als fotograaf (en ook als mens) continu te blijven ontwikkelen. Blijf altijd werken aan een betere versie van jezelf. Kijk af en toe eens terug naar wat je allemaal al geleerd hebt en verdiep je in apparatuur, technieken en het bewerken van je foto's. Zo ontdek je steeds nieuwe dingen en zie je dat je steeds mooiere foto's gaat maken.” - *Marijn Alons*

Tip 3: Laat de technische regels ook eens los

Het is belangrijk om scherp te blijven, maar het moet vooral leuk zijn om een beeld te maken. De 'geschreven' regels van fotografie zijn niet belangrijk. “Creëer beelden die jou iets brengen en die iets met jou als persoon doen. Het technische kun je overal leren, maar het vertalen van een beeld in je hoofd naar een daadwerkelijke foto vraagt vaak om het loslaten van regels.” - *Gemmy Woud-Binnendijk*

Tip 4: Bewerk je foto's

Om je foto's écht af te maken kun je ze bewerken met Photoshop of Lightroom. Dat betekent niet dat je de foto zo manipuleert dat het niet meer echt is, maar zorgt er gewoon voor dat je het meest uit je camera haalt. Tijdens het bewerken kun je de belichting waar nodig aanpassen, kleuren optimaliseren, ruis verwijderen en de vervorming van je lens corrigeren. Hierdoor wordt je foto vaak nóg mooier!

Tip 5: Volg een workshop of cursus

Online kun je veel leren over fotografie. Maar echt leren fotograferen doe je door zelf lekker aan de slag te gaan. Volg een workshop over een onderwerp waar je meer over wilt weten. Zo leer je van een professional en kun je direct zelf aan de slag met de tips.

[» Bekijk alle workshops op CameraNU.nl](#)

Tip 6: Houd het simpel

Of je nu graag in de natuur fotografeert, portretten maakt, macro- of sportfotografie doet. Er is één regel die vrijwel elke foto mooier maakt: ga op zoek naar rust en houd het simpel. Probeer storende onderdelen uit je beeld te houden en zoek naar logische lijnen, patronen of achtergronden om zo een compositie te maken.

Tip 7: Leer door naar foto's te kijken

Door goed naar je eigen foto's en die van andere fotografen te kijken, kun je veel leren. Wat vind je wel of juist niet mooi aan een foto? Hoe kun je dat de volgende keer beter aanpakken? En welke instellingen kun je gebruiken? Door jezelf deze vragen te stellen ga je bewuster fotograferen.

Heb je heel veel foto's gemaakt? Maak dan een kleine selectie met alleen de beste foto's. Hierdoor kijk je nog eens goed naar de foto's en laat je alleen de mooiste aan anderen zien.

Tip 8: Let op de compositie

Een goede compositie is belangrijk bij het maken van een foto. Plaats je onderwerp niet altijd in het midden, maar gebruik de regel van derden. Verdeel in gedachten de foto in negen vlakken (drie hoog en drie breed). En zorg er nu voor dat het onderwerp of de ogen van je onderwerp op een snijpunt van het raster te zien is. Dit maakt een foto vaak veel fijner om naar te kijken.

Tip 9: Wissel regelmatig van standpunt

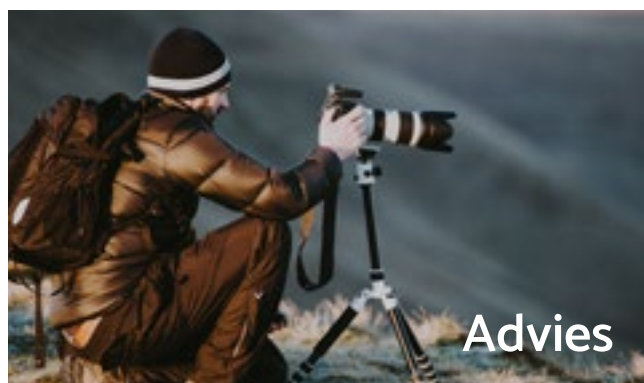
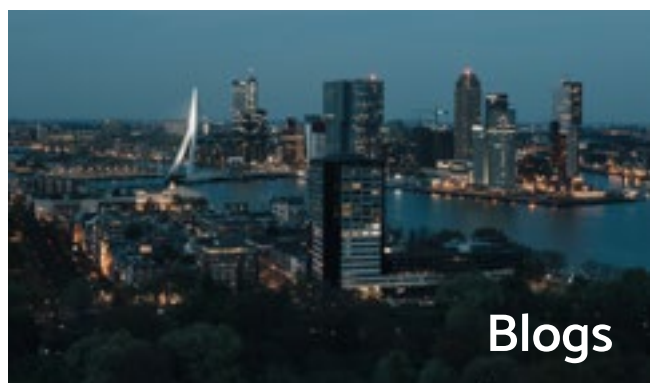
Fotografeer niet vanuit één standpunt, maar zoek het eens hogerop of ga op de grond liggen met je camera. Door een andere positie in te nemen verandert je kijk op het geheel. Je ontdekt al snel dat je dan hele andere foto's maakt. En voor het fotograferen van bijvoorbeeld dieren en kleine kinderen is het effectiever om op hun ooghoogte te werken.

Tip 10: Let ook op de achtergrond

Naast je onderwerp is de achtergrond misschien wel net zo belangrijk. Een rustige achtergrond maakt een foto veel fijner om naar te kijken. Let er op dat er geen storende dingen achter het onderwerp te zien zijn. Zie je storende elementen zoals een lantaarnpaal? Doe dan een stapje naar voren of opzij, beweeg je camera of zoom een beetje meer in om ze uit het beeld te houden. Ook het gebruik van een open diafragma (een laag f-getal) is een handige truc om de achtergrond minder overheersend te maken.

**Nog meer ontdekken
over fotografie?**

Volg ons op social media

